

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

22 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Ion Guzun, Elena Covalenco, Liliana Catan și Iurie Diaconu,

a judecat, fără participarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Plămădeală Roman în numele inculpatului Guzun Mihail, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 17 martie 2016 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2016, în cauza penală privindu-l pe

Guzun Mihail Leonid, născut la 10 decembrie 1985, originar și domiciliat în s. Stețcani, r-l Criuleni.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 09.09.2015 – 17.03.2016;

2. instanța de apel: 08.04.2016 – 19.05.2016;

3. instanța de recurs: 15.07.2016 – 22.11.2016.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 17 martie 2016, Guzun Mihail a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal și în baza acestei legi a fost condamnat la o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 6 luni.

În baza art. 85 Cod penal, la pedeapsa stabilită prin sentință s-a adăugat integral lui Guzun Mihail pedeapsa neexecutată aplicată prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 29.07.2014 pe un termen de 3 ani închisoare.

Definitiv s-a stabilit lui Guzun Mihail închisoare pe un termen de 3 ani și 6 luni cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a stabilit că inculpatul, Guzun Mihail, la data de 14.08.2014, aproximativ la ora 22:45 min, după ce a consumat băuturi alcoolice, fiind în stare de ebrietate, a condus autovehiculul de model „Renault Kangoo” cu n/î CR AX 437, deplasându-se pe str.I on și Doina Aldea Teodorovici din mun. Chișinău, încălcând astfel, cerințele p. 14 lit. (a) al Regulamentului Circulației Rutiere, potrivit căruia „Conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate, sub influența drogurilor sau altor substanțe contraindicate, sub influența preparatelor medicamentoase care

provoacă reducerea reacției, fiind bolnav, traumatizat sau într-o stare avansată de oboseală de natură să-i afecteze capacitatea de conducere”.

Fiind stopat de către angajații Inspectoratului Național de Patrulare, și bănuțit de consum de alcool, în scopul examinării medicale pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, a fost condus la medicul narcolog al DRN de pe str. Petru Rareș, nr. 32 din mun. Chișinău, unde a fost supus examinării medicale în scopul stabilirii stării de ebrietate și naturii ei, conform procesului verbal nr. 7427 din 14.08.2014 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei, fiind stabilit că cet. Guzun Mihail era în stare de ebrietate alcoolică avansată, cu concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat fiind de 0,95 mg/l, iar concentrația alcoolului în sânge fiind de 1,76 g/l.

Totodată, s-a constatat că Guzun Mihail nu deține permis de conducere a autovehiculelor, fiind privat pe termen de 4 ani de dreptul special de a conduce mijloace de transport prin sentința Judecătorei sect. Botanica din 15.11.2010.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Dina Potereanu, în numele inculpatului Guzun Mihail, prin care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care față de Guzun Mihail recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, cu aplicarea art. 79 Cod penal, să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani și 6 luni, iar în baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate să fie suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 ani.

3.1. În motivarea cererii declarate, apelantul a invocat următoarele:

- a considerat că, sentința instanței de fond este contrară scopului procesului penal și anume: alin. (2) art. 1 CPP;

- la fel a invocat că, art. 75 Cod penal, stabilește criteriile generale de individualizare a pedepsei, adică principalele elemente de care judecătorul (sau completul de judecată), trebuie să țină seama de fiecare dată când soluționează cauza penală și să decidă momentul când alege categoria de pedeapsă conform normelor generale stipulate în art. 62-71 Cod penal, termenul, mărimea acesteia conform limitelor fixate în articolul respectiv al Părții speciale a Codului Penal.

Limitele pedepsei, prevăzute în partea specială, sînt determinate de încadrarea juridică a faptei și reflectă gravitatea infracțiunii săvârșite. Gravitatea acesteia constă în modul și mijloacele de săvârșire a faptei, de scopul urmărit de împrejurările în care fapta a fost comisă, de urmările produse sau care s-ar fi putut produce;

- a relevat că, termenul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârșite, se stabilește având în vedere persoana celui vinovat care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situația materială, familială sau socială, prezența sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului pînă sau după săvârșirea infracțiunii.

Categoria și termenul (limita) de pedeapsă ce urmează a fi stabilit este în dependență de circumstanțele atenuante și agravante, prevăzute de art. 76 - 77 Cod penal, precum și efectele acestora prescrite în art. 78 Cod penal. În cazul constatării unor circumstanțe excepționale, corespunzătoare prevederilor art. 79 Cod penal,

termenul pedepsei poate fi coborât sub limita minimă a sancțiunii norme penale respective ori se poate aplica o altă categorie de pedeapsă mai blândă;

- de asemenea, nu este de acord cu trimiterile primei instanțe asupra prevederilor art. 7, 61, 75-78 Cod penal, deoarece instanța de fond în corespundere cu criteriile generale de individualizare a pedepsei nu a stabilit o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în articolul corespunzător din Partea specială a Codului penal, care prevede răspunderea pentru infracțiunea săvârșită și în conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului Penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2016, a fost respins, ca nefondat, apelul declarat de către avocatul Dina Potereanu în numele inculpatului Guzun Mihail, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a menționat că, starea de fapt și de drept se află în concordanță deplină cu materialele cauzei și corect a fost statuată de către instanța de fond, neconstatându-se temeiuri de casare a sentinței. În plus, instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei penale, examinând probele administrate din punctul de vedere a utilității și veridicității lor, sub toate aspectele, complet și în mod obiectiv, călăuzindu-se de Lege, încadrând just acțiunile inculpatului, Guzun Mihail, în baza dispozițiilor art. 264¹ alin. (4) Cod penal, și anume: „Conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat săvârșite de către o persoană care este privată de dreptul de a conduce mijloace de transport”.

Considerentele primei instanțe sânt motivate și argumentate din punct de vedere al temeiniciei și legalității, sub aspectul, că vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate este dovedită în cadrul procesului penal, astfel, fapta acestuia, reținută prin sentință, întrunește elementele infracțiunii imputate.

Față de lucrul judecat de primă instanță, se constată motivarea amplă și temeinică a sentinței pronunțate cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu faptele reținute în sarcina inculpatului, astfel, fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 CEDO.

Cu referire la pedeapsa penală aplicată inculpatului pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, și motivele invocate de avocatul inculpatului în cererea de apel, instanța de apel verificând legalitatea sentinței primei instanțe în privința ultimului a constatat că, instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal și la stabilirea categoriei și mărimii pedepsei a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Referitor la solicitarea invocată în cererea de apel de către avocatul inculpatului, Dina Potereanu, privitor la aplicarea în privința inculpatului a prevederilor art. 79 Cod penal, și în baza art. 90 Cod penal, a-i suspenda condiționat executarea pedepsei aplicate inculpatului, instanța de apel le-a considerat neîntemeiate.

Instanța de apel a indicat că, apelantul, în cadrul cererii de apel în argumentarea aplicării prevederilor art. 79 Cod penal, nu a invocat prezența cărorva circumstanțe excepționale, iar în cadrul ședinei instanței de apel a invocat faptul că este caracterizat pozitiv și că soția acestuia este însărcinată și necesită sprijin pe perioada sarcinii și cât copilul va fi mic.

În acest sens, instanța de apel a subliniat că inculpatul, Guzun Mihail, și apărătorul acestuia nu au prezentat careva acte care ar proba faptul că soția inculpatului ar fi însărcinată.

Referitor la cerința invocată în cererea de apel de aplicare în privința inculpatului a prevederilor art. 90 Cod penal, instanța de apel de asemenea a considerat-o neregumentată și lipsită de fundament juridic.

Astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia că scopul prestabilit al legii penale privind corectarea și reeducarea inculpatului, Guzun Mihail, va fi pe deplin atins, doar prin menținerea pedepsei sub formă de închisoare în limitele stabilite de prima instanță, or, aplicarea unei alte pedepse, cea solicitată de către apelant nu este rațională și nici proporțională acțiunilor comise de către acesta.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Plămădeală Roman în numele inculpatului Guzun Mihail, prin cre solicită casarea hotărârilor judecătorești în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri prin care conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite inculpatului Guzun Mihail în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, să fie suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 3 ani.

În motivarea recursului declarat de avocatul inculpatului, R. Plămădeală, a menționat că, analizând motivele expuse în sentința instanței de fond, menținute prin decizia instanței de apel constată că, la stabilirea categoriei și mărimii pedepsei în vederea corectării, reeducării, instanța de fond i-a stabilit inculpatului o pedeapsă prea aspră.

Instanțele de fond nu au ținut cont în deplină măsură de prevederile art. 75 Cod penal, iar concluzia acestora vine în contradicție cu regula nr. 6 din *Recomandarea Nr. R (92) 16 a Comitetului de miniștri către statele membre referitoare la regulile europene asupra sancțiunilor aplicate în comunitate*.

Subsecvent celor expuse mai sus, consideră că, instanțele de judecată în speța dată, nu au ținut cont de faptul că conform materialelor din dosar se demonstrează că inculpatul nu încalcă ordinea publică, se bucură de stimă și respect, nu se află la evidență specială, nu este subiect a carorva materiale administrative, nu face abuz de băuturi alcoolice, în adresa inculpatului nu au parvenit plângeri din partea cetățenilor, luând în considerație căința exprimată de către acesta în ședință de judecată vis-a-vis de faptele comise, faptul că este o persoană tânără, recent s-a căsătorit și are la întreținere doi copii minori.

Corespunzător, toate aceste circumstanțele expuse mai sus conform art. 76 Cod penal, urmează a fi recunoscute ca circumstanțe ce atenuază pedeapsa.

Prin urmare, în speța dată conchide că sunt aplicabile prevederile art. 90 Cod penal, suspendarea condiționată a executării pedepsei, reprezentând o măsură

oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia, or, instituția suspendării condiționate a pedepsei nu trebuie privită ca un avantaj acordat de lege infractorilor, ci trebuie apreciată ca un mijloc preventiv de apărare socială care derivă din organizarea unei politici penale adaptate la realitatea socială concretă.

Urmare a tuturor circumstanțelor expuse mai sus, consideră că au fost aduse suficiente argumente plauzibile, ce permit instanței de judecată să o plaseze în situația în care poate pronunța o hotărâre legală, în care va fi apreciat just toate circumstanțele cauzei, va fi constatat că echitatea socială a pedepsei, corectarea ca scop al pedepsei penale, conștientizarea de către inculpat a celor săvârșite și reîntoarcerea, reîncadrarea acestuia în activitatea societății va fi posibilă prin suspendarea condiționată a executării pedepsei or, această concepție se deduce din art. 4, art. 61 Cod penal.

6. Pe marginea recursului a depus referință procurorul din Procuratura de nivelul Curții Supreme de Justiție, care a solicitat respingerea acestuia, cu menținerea deciziei.

7. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei și temeiurile invocate, Colegiul lărgit concluzionează că, acesta urmează a fi respins din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța este în drept să-l respingă, ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu este întemeiat legal (este nefondat). Recursul este nefondat atunci când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Conform art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în baza temeiurilor stipulate expres în acest articol.

La caz, Colegiul lărgit precizează că, recurentul a invocat temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, însă lecturând textul recursului reține că, acesta și-a argumentat recursul doar în partea ce ține de temeiul prevăzut la pct. 10) al normei menționate, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale. Astfel, instanța de recurs se va expune doar asupra acestui temei pentru recurs.

Analizând textele hotărârilor judecătorești atacate instanța de recurs consideră că, motivele invocate de recurent nu sînt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorii de drept, ce ar servi ca temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârilor judecătorești adoptate în această cauză.

După cum rezultă din textul deciziei atacate, Colegiul constată că instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la menținerea sentinței instanței de fond, or în fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată.

Colegiul penal consideră că, temeiul pentru recurs semnalat nu este incident în prezenta cauză, iar instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei în privința inculpatului, stabilite conform sancțiunii articolului incriminat, iar în sprijinul statuării respective se relevă următoarele.

Așa cum se reține din doctrina penală, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

La stabilirea categoriei și mărimii pedepsei, instanțele ierarhic inferioare au ținut cont de gravitatea infracțiunilor săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

Astfel, instanța de apel corect și întemeiat a statuat că, prima instanță la individualizarea pedepsei aplicate inculpatului a luat în considerare faptul că, acesta a comis o infracțiune ușoară, a ținut cont de personalitatea inculpatului care în prima instanță s-a eschivat de la judecată, fiind anunțat în căutare și care anterior a fost condamnat la data de 29.07.2014 pentru o infracțiune similară, nefăcînd concluziile respective la data de 14.08.2014 a comis din nou o faptă similară.

În acest sens, în mod just, prima instanță a ajuns la concluzia că, inculpatul Guzun M. va putea fi corectat și reeducat cu exclusivitate în locurile de detenție, izolându-l de societate și aplicându-i o pedeapsă sub formă de închisoare luînd în considerație motivul și scopul celor comise, personalitatea inculpatului, caracterul prejudiciabil, caracterul prejudiciabil și mărimea daunei cauzate, circumstanțele ce atenuază sau agravează răspunderea și influența pedepsei asupra corectării inculpatului.

Prin urmare, Colegiul lărgit menționează că, prevederile legale în această privință au fost respectate, iar criticile formulate de recurent în recurs au fost obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel, care le-a dat o motivare

corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie la *pct. 4.1.*, soluție, pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin, ori materialul probator al cauzei penale dovedește incontestabil legalitatea temeiurilor de fapt și de drept care au adus la pronunțarea hotărârilor recurate.

Cererea cu privire la aplicarea dispozițiilor Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, declarată de către inculpatul Guzun Mihail, urmează a fi soluționată de către prima instanță conform prevederilor art. 469 Cod de procedură penală.

În urma circumstanțelor elucidate, instanța de recurs conchide că, de fapt în cauză nu s-au comis erorile de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, la care face referință recurentul, deci, nu persistă temeiul de casare a soluției adoptate, pedeapsa stabilită inculpatului fiind aplicată de către instanța de fond și menținută de instanța de apel în limitele legii, din care considerente se impune inadmisibilitatea recursului, cu menținerea hotărârii atacate.

8. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către avocatul Plămădeală Roman în numele inculpatului Guzun Mihail, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2016, în cauza penală în privința lui Guzun Mihail Leonid, cu menținerea hotărârii atacate.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțarea motivată la **20 decembrie 2016.**

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Elena Covalenco

Liliana Catan

Iurie Diaconu